

ТЕМАТИЧНИЙ АНАЛІЗ У ДОСЛІДЖЕННЯХ
СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИХ ЯВИЩ

Храбан Т. Є. кандидат філологічних наук,
доцент, завідувач кафедри іноземних мов,
Військовий інститут телекомунікації
та інформатизації
<https://orcid.org/0000-0001-5169-5170>

У статті пропонується практичне керівництво з проведення тематичного аналізу на прикладі досліджень соціально-психологічних явищ у галузі психолінгвістики. Доведено, що використання тематичного аналізу при опрацюванні лексичного матеріалу, отриманого експериментальним шляхом завдяки проведенню асоціативних експериментів, уможливило вивчення нюансів людської поведінки та соціальних взаємодій.

Ключові слова: тематичний аналіз; психолінгвістика; асоціативний експеримент; метод дослідження.

Вступ. У сучасному світі статистика відіграє важливу роль в процесі проведення наукових досліджень. Забезпечуючи кількісне підґрунтя для наукових висновків і прогнозів, вона допомагає аналізувати дані, виявляти закономірності, вимірювати змінюваність і визначати значущість отриманих результатів, зроблених на основі експериментів, опитувань і спостережень. Однак, кількісні дослідження не можуть повністю висвітлити багатогранну природу соціально-психологічних явищ. На противагу кількісним дослідженням, у яких акцент робиться на цифрових даних і перевірці гіпотез, якісні дослідження, привертаючи увагу до нюансів людської поведінки, соціальних взаємодій і динаміки розвитку суспільства, дають змогу дослідникам вивчати суб'єктивні реалії, смисли і досвід окремих людей, груп і спільнот (Grodal, Anteby & Holm, 2021). Якісні дослідження пропонують об'єктивне розуміння соціальних і культурних чинників, які впливають на думки, переконання та дії людей (Fuchs, 2023), і, зрештою, якісні дослідження сприяють розробленню ефективної політики, впровадженню ініціатив та реалізації необхідних соціальних змін.

Одним із найважливіших і водночас найскладніших завдань якісних досліджень є аналіз якісних даних. Труднощі при аналізі якісних даних пояснюються їхнім складним змістом та розмаїттям якісних підходів і методів аналізу даних, доступних для використання (Inayat et al., 2024).

Результативним і широкоживаним методом аналізу якісних даних у галузі соціальних, антропологічних, психологічних, педагогічних наук є тематичний аналіз (ТА). Тематичний аналіз – це метод, який використовують для аналізу якісних даних з метою виявлення, аналізу та інтерпретації їх змісту шляхом систематичного процесу генерування кодів, котрий призводить до розроблення тем (Ayton, Tsindos, & Berkovic, 2023). Тематичний аналіз не пропонує чіткого методу-«рецепту», якого потрібно дотримуватися, і вимагає рефлексивної участі дослідника. Це означає, що «дослідники (в ідеалі) мають надавати інформацію не про загальні етапи, а про свою конкретну участь, процес та прийняття рішень під час використання підходу» (Braun & Clarke, 2024). ТА має кілька ключових характеристик, що сприяють його широкому використанню. По-перше, це – адаптивність до різних дослідницьких контекстів і сумісність із різноманітними теоретичними рамками (Fuchs, 2023). На думку V. Braun і V. Clarke (2024), «стандартизованого ТА не існує, і це дозволяє розглядати тематичний аналіз швидше як гнучку техніку дослідження, що володіє певним ступенем теоретичної та проектної гнучкості, а не як теоретично обґрунтований і обмежений метод, так само, як більшість інших якісних аналітичних підходів (наприклад, обґрунтована теорія, інтерпретативний феноменологічний аналіз і наративний аналіз)». По-друге, ТА пропонує структуровану основу для

упорядкування та інтерпретації якісних даних, гарантуючи, що жодної цінної ідеї не буде упущено (Neuendorf, 2018). По-третє, ітеративний характер тематичного аналізу допомагає динамічно й еволюційно розуміти дані, сприяючи пошуку численних пластів смислу (Christou, 2023). Завдяки таким перевагам привабливість використання ТА у якісних дослідженнях зростає, що актуалізує подальше вивчення нюансів і складнощів, пов'язаних із проведенням тематичного аналізу.

Теоретичне підґрунтя. Починаючи з 70-х років минулого століття, тематичний аналіз став широко використовуватися в якісних дослідженнях (Christou, 2023). V. Braun і V. Clarke (2024) вказують, що незважаючи на те, що термін «тематичний аналіз» передбачає використання якогось одного методу, ТА найкраще розглядати як групу методів, спрямованих на розробку і презентацію тем на основі даних якісного дослідження. Ці методи зазвичай включають процедури кодування та розроблення тем і дозволяють проводити як індуктивний аналіз, що базується на даних, так і дедуктивний аналіз, що спирається на існуючі теорії, а також кодувати дані на предмет семантичного (поверхневого, очевидного, явного) і латентного (глибинного, прогностичного, неявного) значення (Braun & Clarke, 2024). При проведенні дослідження необхідно визначитися з вибором моделі ТА з огляду на питання дослідження та прагматичні міркування, як-от ресурси, час та аудиторія. Основними моделями ТА є прикладний тематичний аналіз, рамковий аналіз, рефлексивний тематичний аналіз (Ayton, Tsindos, & Berkovic, 2023). Ці моделі ТА мають деякі спільні риси: практика кодування і розроблення тем; можливість врахування спрямованості дослідження на семантичні та/або латентні параметри даних й індуктивний та/або дедуктивний підхід; визначення ТА як теоретично гнучкого методу, а не як теоретично обґрунтованої й обмеженої методології (Braun & Clarke, 2023). Проте вони різняться за способом здійснення кодування і розроблення тем, базовими дослідницькими цінностями і концептуалізацією ключових понять, таких як тема (Christou, 2023). V. Braun і V. Clarke

(2024) вважають, що розбіжності в моделях тематичного аналізу диктуються вибором підходу, який може бути «науково-описовим» і «художньо-інтерпретативним».

Науково-описовий підхід визначає наріжним каменем цінності наукового дослідження (що ґрунтуються на [пост]позитивістській логіці), і це проявляється в практиці, спрямованій на забезпечення надійності або точності кодування. Такі практики включають використання структурованого процесу кодування, зокрема кодової книги або рамки кодування, розробленої до або на ранніх етапах аналітичного процесу, і застосування цієї рамки кодування до масиву даних декількома дослідниками-кодерами, які працюють незалежно один від одного (Braun & Clarke, 2024). Кодери використовують рамки кодування для розподілу даних за задалегідь визначеними «темами». Рівень «згоди» між кодерами згодом обчислюють за допомогою статистичних тестів, при цьому високий рівень згоди вказує на ймовірно надійне кодування (Braun & Clarke, 2024). На відміну від цього, інтерпретативні підходи (що ґрунтуються на непозитивістській логіці) визнають і приймають суб'єктивність, яка притаманна кодуванню. Якісна практика виявляється в органічному та гнучкому підході до кодування, який реагує на поглиблення взаємодії дослідника з даними та його рефлексивність (Braun & Clarke, 2024). «Науково-описовий» і «художньо-інтерпретативний» підходи відрізняються вектором проведення аналізу. Для «науково-описового» підходу характерний дедуктивний (згори вниз) вектор. Для «художньо-інтерпретативного» підходу типовим є індуктивний (знизу вгору) вектор. S. Dawadi (2020) вказує, що з метою досягнення максимальної глибини аналізу можна одночасно використовувати і дедуктивний, і індуктивний підходи. Дедуктивний підхід можна використати як відправну точку, що уможливорює аналіз даних відповідно до тем, що з'явилися під час літературного огляду, проведеного перед дослідженням, або дослідницьких питань, розроблених для дослідження (Dawadi, 2020). Під час індуктивного аналізу дані кодуються без спроб вписати теми в

уже наявні рамки кодування (Brown & Clark, 2006). Дослідник може врахувати будь-яку релевантну і навіть несподівану інформацію (тему) для кращого розуміння досліджуваного явища (Dawadi, 2020).

Найбільш широкоживана рефлексивна модель тематичного аналізу була розроблена V. Braun і V. Clarke (2006) у 2006 році. Рефлексивний підхід до ТА ухвалює суб'єктивність дослідника як ресурс дослідження (відкидаючи позитивістські уявлення про упередженість дослідника), розглядає практику ТА як споконвічно суб'єктивну, підкреслює рефлексивність дослідника і відкидає уявлення про те, що кодування може бути точним, оскільки це основоположно інтерпретативна практика (Brown & Clark, 2023). Рефлексивна модель ТА передбачає, що дослідник завжди формує своє дослідження; воно завжди буде пронизане його суб'єктивністю, і він ніколи не буде нейтральним провідником, який просто передає безпосередньо здобуту істину досвіду учасників (Brown & Clark, 2023). Так, S. Dawadi (2020), описуючи етапи аналізу якісних даних у своєму дослідженні, доходить висновку, що аналітичні процедури – це не лінійна низка кроків, а радше ітеративний і рефлексивний процес, який передбачає постійний рух уперед і назад між етапами. У роботі P. Christou (2023) розглядаються актуальні проблеми, що виникають у результаті еволюції тематичного аналізу. Крім того, в ній запропоновано покрокове керівництво проведення ТА, в якому враховано упущений раніше етап створення концептуальних діаграм. Наголошуючи на тому, що ТА еволюціонував і розвивався останніми роками, P. Christou (2023) у своїй роботі дає конкретні рекомендації щодо проведення тематичного аналізу інформації, отриманої з Інтернету та соціальних мереж, наприклад, у вигляді онлайн-відгуків та електронних коментарів.

Значний внесок у розуміння сутності ТА було зроблено M. Vaismoradi та його колегами (Vaismoradi, Turunen & Bondas, 2013), які порівняли тематичний аналіз і якісний контент-аналіз. Незважаючи на те, що контент-аналіз і тематичний аналіз переслідують одну й ту саму мету – дослідити нарративні матеріали, розбиваючи

текст на відносно невеликі одиниці змісту та піддаючи їх описовому опрацюванню (Khraban, & Khraban, 2024), дослідники виокремили основні відмінності між тематичним аналізом і контент-аналізом:

1. Тематичний аналіз – це якісний метод дослідження, який використовують для виявлення тем у текстових даних, тоді як контент-аналіз (КА) може також передбачати можливість кількісного оцінювання даних шляхом вимірювання частоти поширення різних категорій і тем.

2. У ТА основна увага приділяється загальним темам групування даних і тому, як ці теми співвідносяться одна з одною, тоді як у разі КА дослідники акцентують увагу на одержанні кількісної інформації про частотність уживання понять і ключових слів у великих обсягах текстових даних. На відміну від контент-аналізу, при тематичному аналізі частота присутності теми в даних не обов'язково є її принциповою характеристикою.

3. У КА аналітик не шукає нічого більш ніж те, що «сказав учасник або що було написано» (Braun & Clarke, 2006), та орієнтується на пошук і виявлення семантичних кодів, які визначають через «поверхневі смисли» даних (Bugne, 2021). У цьому разі аналітик упорядковує дані, щоб виявити закономірності в семантичному змісті (що стосується значення в мові або логіці). Тематичний аналіз виходить за рамки опису сказаного і фокусується на його інтерпретації та поясненні.

4. Контент-аналіз уможливує використання «автоматизованих» форм аналізу, і досліднику може не знадобитися читати весь набір даних. Наприклад, при контент-аналізі можна використовувати функцію пошуку Delve, щоб швидко знайти ключові слова і закодувати їх. У тематичному аналізі автоматизовані форми аналізу є цінною допомогою, але дослідник завжди повинен ознайомитися з усім обсягом даних.

5. Тематичний аналіз завжди передбачає індуктивний аналітичний метод. Хоча існують форми індуктивного контент-аналізу, у контент-аналізі найчастіше використовується дедуктивний аналітичний метод (Vaismoradi, Turunen & Bondas, 2013).

Незважаючи на значну кількість праць, що дають практичні настанови щодо використання ТА, зростання інтересу до соціально-психологічних явищ, що відображають у різних формах сучасну дійсність, потребують подальшого осмислення ТА і розроблення рекомендацій щодо його ефективнішого використання.

У цій статті пропонується практичне керівництво з проведення тематичного аналізу на прикладі досліджень соціально-психологічних явищ у галузі психолінгвістики.

Методи дослідження. З метою узагальнення результатів раніше проведених досліджень було застосовано загальнонаукові методи дослідження: аналіз, синтез, індукція, дедукція, узагальнення та інші. Матеріалом для проведення систематичного огляду наукових досліджень послужили публікації, які надають практичні настанови щодо проведення тематичного аналізу або використовують тематичний аналіз як основний метод наукового дослідження.

Масив даних, отриманих під час проведення асоціативного експерименту, використовувався для демонстрації застосовності тематичного аналізу в дослідженнях соціально-психологічних явищ. Для проведення асоціативного експерименту, мета якого – виявити соціально-психологічні фактори, які визначають роль гендеру в кар'єрних устремліннях, було обрано слово-стимул – «сім'я». У зв'язку, що в українському суспільстві розповсюджені сформовані культурою узагальнені уявлення, що найважливіше завдання жінки – дбати про дім та сім'ю, нами було висунуто припущення, що асоціативний ряд на слово-стимул «сім'я» допоможе нам визначити, чи є функція ведення домашнього господарства, яку суспільство зазвичай покладає на жінок, бар'єром для їхніх кар'єрних устремлень.

Результати і обговорення. Для забезпечення необхідної строгості в процесі аналізу соціально-психологічних явищ може бути використаний шестифазний процес, запропонований V. Braun і V. Clarke (2006). Шість ключових кроків забезпечують структурований і систематичний підхід до

проведення тематичного аналізу, гарантуючи, що аналіз спиратиметься на дані й точно відображатиме багатство та складність аналізованих соціально-психологічних явищ. На всіх етапах проведення ТА, на думку V. Braun і V. Clarke (2006), слід пам'ятати, що тематичний аналіз – це не простий процес, оскільки він вимагає повернення і переключення поміж усього набору даних, постійного пошуку смислу в патернах. Отже, він розглядається як рекурсивний, а не лінійний процес. Крім того, як вказує P. Christou (2023), на відміну від кількісного аналізу, складання звіту відбувається не наприкінці, а є невід'ємною частиною процесу аналізу. Тому аналітику необхідно приступати до складання звіту вже на першому етапі процесу аналізу, наголошуючи на початкових ідеях і потенційних схемах кодування. Перший крок у тематичному аналізі – знайомство з даними шляхом занурення в їхній зміст. Це включає в себе читання і перечитування даних, ведення докладних записів і проведення первинних спостережень, завдяки чому можна сформулювати всебічне розуміння нюансів і тонкощів. У такий спосіб можна виділити ключові теми та закономірності, на які спиратимуться подальші етапи аналізу (Dawadi, 2020; Maguire & Delahunt, 2017). У нашому прикладі набір даних – це масив асоціацій, ознайомлення з якими не потребує багато часу внаслідок його відносно невеликого обсягу. Але при цьому можуть виникнути труднощі, оскільки дослідник має відшукати певний рівень закономірної відповіді чи сенсу в обмеженому наборі даних.

На другому етапі тематичного аналізу дослідники систематично кодують цікаві особливості, закономірності або ідеї, що з'являються з якісних даних. Це дає змогу досліднику «спростити дані та зосередитися на їхніх специфічних характеристиках» (Nowell et al., 2017). Розробляючи ці початкові коди, дослідники розпочинають процес організації та категоризації даних, закладаючи основу для подальшого аналізу і продумування тем. V. Braun & V. Clarke (2023) вказують, що така практика «вимагає глибини залучення, творчого та рефлексивного підходу до даних,

інтенсивного та органічного процесу кодування, покликано зрозуміти різні грані смислу даних і допомогти дослідникові вийти за межі найочевидніших або поверхневих смислів у даних». Кодування може проводитися вручну або з використанням програм. В останньому випадку дослідники заявляли (і продовжують заявляти) про «нездатність» таких програм виконувати інтелектуальні процеси, необхідні для інтерпретації даних або винесення суджень (Nowell et al., 2017). Хоча програмні інструменти можуть бути цінними помічниками, розуміння ручного процесу кодування має основоположне значення для дослідників, «які прагнуть досконало розібратися в тонкощах і складнощах, пов'язаних із тематичним аналізом» (Fuchs, 2023). Якщо аналіз

проводять вручну (тобто без допомоги програмного забезпечення), дослідник має переконатися, що кожному елементу набору даних приділяється однакова увага. У нашому дослідженні ручне кодування проводилося паралельно з індуктивним кодуванням, організованим за допомогою програми якісного аналізу NVivo 8 (<https://qsr-nvivo.software.informer.com/8.0/>). Така активна робота з даними дозволила встановити міцніший зв'язок із даними і глибше зрозуміти основні тенденції та смисли масиву даних. У таблиці 1 наведено приклад групування даних (асоціацій, отриманих на слово-стимул «сім'я») і конструювання кодів. Коди конструювалися таким чином, щоб надати можливість розглянути концепцію кар'єрних устремлень з погляду моделі сімейних стосунків.

Таблиця 1.

Групування даних і коди

Масив даних	Коди
Дружина, щаслива, єдина, застілля, скарб, любов, кохання, радість, їжа, життя, діти, чоловік, покупки, великий дім, дім, будинок, кохання, щастя, свято; розлука, біль, розчарування, бідність, хвороба, побут, турбота, піклування, обов'язок, відповідальність, опіка; гроші, підтримка, розуміння, злагода, дружба, повага, допомога, батьки, команда, безпека, довіра, мир, позитивні емоції, спокій, надійність, рідний, затишок, відпустка, щастя, кіт, тепло, комфорт, здоров'я, відпочинок, подорожі, взаємопідтримка, допомога, мама, тато, підтримка, батьки, взаємоповага, любов, повага, порада, затишок, спокій, відпочинок, розваги, веселощі	<ul style="list-style-type: none"> – спорідненість; – шлюбні відносини; – сімейний відпочинок та урочистості; – сімейна організація; – виховання дітей; – якість життя; – проблеми зі здоров'ям; – проблеми, пов'язані з організаційною прихильністю та виконанням роботи; – сімейне неблагополуччя; – мотивація; – відновлення; – успіх; – продуктивність; – зона комфорту

На третьому етапі тематичного аналізу необхідно «концептуалізувати коди як будівельні блоки» (Inayat et al., 2024) і об'єднати схожі коди в теми. Тему розглядають як абстрактну сутність, яка розкриває сенс і унікальність повторюваного досвіду та його різних проявів. Власне, тема охоплює й об'єднує природу або основу досвіду в значущі цілі» (DeSantis & Ugarriza, 2000). Серед дослідників, які проводять ТА, існують деякі протиріччя щодо необхідної кількості тем, які потрібно сконструювати. Так, D. Vugne (2021) стверджує, що занадто мала кількість тем вказує на нездатність повністю ідентифікувати дані. Однак, S. Inayat з колегами зазначають, що в ТА не існує

регламенту мінімальної кількості тем, а конструювання надто великої кількості тем, що не пов'язані одна з одною, або надто велика кількість тем, що не мають переконливої інтерпретації, можуть завадити досягненню правильних висновків (Inayat et al., 2024). У нашому прикладі було сконструйовано три теми, які відображали центральні аспекти дослідницького питання: «Значимість інституту сім'ї», «Конфлікт між роботою та сім'єю», «Баланс між кар'єрою та особистим життям». У разі великої кількості кодів, щоб уникнути того, що V. Braun і V. Clarke (2006) назвали «непереконливим аналізом», за якого теми можуть бути внутрішньо не узгоджені або надто сильно перетинатися між собою,

дослідникові доцільно створювати тематичну карту. На четвертому етапі P. Christou (Christou, 2023) рекомендує переконатися, що створені на другому і третьому етапах кластери мають змістовність і, отже, можуть розглядатися як теми. Ця процедура необхідна для того, щоб дослідник прийняв остаточне рішення щодо того, які теми будуть зрештою представлені і як ці теми пов'язані із загальною метою дослідження.

На п'ятому етапі тематичного аналізу скомутовані коди ретельно вивчаються з метою визначення ключових характеристик і границь кожної теми. Крім того, темам даються чіткі та лаконічні назви, які ефективно відображають їхню квінтесенцію. Дослідник має докласти зусиль, щоб окреслити «сюжет», який розкриває кожна тема, і впевнитися, що кожен «сюжет» вписується в ширшу цілісну «фабулу», яка пропонує пояснення досліджуваного явища. П'ятий етап вимагає від дослідника звернутися до критичної рефлексії з метою «заново оцінити важливість і точність створених тем, а також їхню релевантність загальній меті дослідження» (Roberts, Dowell & Nie, 2019). Критична рефлексія також уможливує вдосконалення аналітичної та інтерпретаційної роботи, здійсненої для створення тем і подальшого створення цілісного судження про феномен, що досліджується (Braun & Clarke, 2023). Щоб підтвердити результат і посилити валідність дослідження, у нашому дослідженні ми звернулися до респондентів і представили їм на обговорення результати нашої інтерпретації – учасників попросили висловити свою думку щодо того, наскільки правильно чи справедливо аналіз відображає їхній досвід. На думку B. Smith і K. McGannon (Smith & McGannon, 2018), така практика вможливує контроль або усунення будь-якої суб'єктивної упередженості дослідника – неправильної інтерпретації або неправильної акцентуації. Також ми дотримувалися рекомендацій S. Inayat і його колег (2024) і з метою отримання схвальної думки щодо результатів дослідження запропонували колегам як експертам зробити критичні зауваження з приводу остаточних сформульованих тем та їхньої

релевантності, відповідності та узгодженості з даними учасників. На шостому етапі – підготовки остаточного звіту – виявлені теми об'єднуються у зв'язний текст, що являє собою логічний, послідовний і стислий виклад відповідно зі встановленими темами. V. Braun і V. Clarke (2006) стверджують, що звіт стосовно тематичного аналізу має переконати читачів у цінності та обґрунтованості аналізу. Тому має бути докладено значних зусиль, щоб подати стислий, послідовний і логічний звіт про те, що являють собою дані, надаючи достатню кількість доказів і конкретних прикладів та/або цитат, що могли б унаочнити сутність точки зору, яку демонструє автор. Шостий етап нашого дослідження представляє звіт про існування гендерного розриву між респондентами чоловічої та жіночої статі при формуванні поняття «сім'я». Респонденти жіночої статі розглядають сім'ю як у романтичному, так і в прагматичному ракурсі – це передусім виховання дітей та виконання домашніх обов'язків. Респондентів чоловічої статі вирізняє романтичне та егоцентричне розуміння сімейних стосунків. Всупереч такій спрямованості під час побудови сімейних стосунків, коли, здавалося б, чоловіки мають сприятливіші умови для побудови кар'єри, лексичне наповнення тематичної групи «Конфлікт між роботою та сім'єю» вказує на те, що частина респондентів чоловічої статі можуть перебувати у стані високого міжрольового конфлікту між роботою та сім'єю. Це може бути пов'язано зі сприйняттям відповідальності, що супроводжує статус і цінності, які корелюється зі шлюбом. З іншого боку, асоціації, зібрані в тематичній групі «Баланс між кар'єрою та особистим життям», свідчать, що більша частина респондентів як чоловічої, так і жіночої статі розглядають сім'ю як чинник, що сприяє позитивному емоційному стану та слугує збільшенню психосоціальних ресурсів, наприклад, відчуттю безпеки. Таким чином, сімейні стосунки респонденти розглядають як потенціал їхнього кар'єрного зростання.

Висновки. При проведенні досліджень у галузі психолінгвістики тематичний аналіз довів свою ефективність. Використання

тематичного аналізу при опрацюванні лексичного матеріалу, отриманого експериментальним шляхом завдяки проведенню асоціативних експериментів, уможливує вивчення суб'єктивних реалій, смислів і досвіду окремих людей, груп і спільнот та дозволяє робити висновки про нюанси людської поведінки, соціальні взаємодії та динаміку суспільства. Результативність тематичного аналізу забезпечують його ключові характеристики, а саме: гнучкість та адаптивність до різних дослідницьких контекстів і сумісність із різноманітними теоретичними рамками; ітеративний підхід до опрацювання даних, що дозволяє динамічно й еволюційно аналізувати дані, полегшує дослідження численних видів та форматів контексту; структурування даних, унаслідок чого елементи досліджуваного матеріалу

пов'язуються за смыслом у цілісну групу або кілька таких груп.

Під час опрацювання лексичного матеріалу, отриманого експериментальним шляхом, доцільно використовувати шестифазну модель тематичного аналізу, запропонованого V. Braun і V. Clarke (2006). Процедура аналізу може бути описана шляхом проходження шести етапів: знайомство з даними шляхом занурення в їхній зміст; кодування особливостей, закономірностей або ідей, які виникають із якісних даних; об'єднання однотипних кодів у теми; остаточний вибір стосовно того, які теми будуть зрештою представлені та як ці теми пов'язані із загальною метою дослідження; надання кожній темі назви, що ефективно відображає їхню квінтесенцію; складання зв'язних висновків, що являють собою логічний, послідовний і стислий виклад.

Список використаних джерел

1. Ayton, D., Tsindos, T., & Berkovic, D. (2023). *Qualitative research – a practical guide for health and social care researchers and practitioners*. Melbourne, Australia: Council of Australian University Librarians, Open Educational Resources Collective.
2. Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3(2), 77–101. <https://doi.org/10.1191/1478088706qp063oa>
3. Braun, V., & Clarke, V. (2023). Toward good practice in thematic analysis: Avoiding common problems and becoming a knowing researcher. *International Journal of Transgender Health*, 24(1), 1–6. <https://doi.org/10.1080/26895269.2022.2129597>
4. Braun, V., & Clarke, V. (2024). Supporting best practice in reflexive thematic analysis reporting in Palliative Medicine: A review of published research and introduction to the Reflexive Thematic Analysis Reporting Guidelines (RTARG). *Palliative medicine*, 38(6), 608–616. <https://doi.org/10.1177/02692163241234800>
5. Byrne, D. (2021). A worked example of Braun and Clarke's approach to reflexive thematic analysis. *Quality & Quantity*, 56, 1391–1412. <https://doi.org/10.1007/S11135-021-01182-Y>
6. Christou, P.A. (2023). How to use thematic analysis in qualitative research. *Journal of Qualitative Research in Tourism*, 1, 1–17. <https://doi.org/10.4337/jqrt.2023.0006>
7. Dawadi, S. (2020). Thematic Analysis Approach: A Step by Step Guide for ELT Research Practitioners. *Journal of NELTA*, 25(1-2), 62–71. <https://doi.org/10.3126/nelta.v25i1-2.49731>
8. DeSantis, L., & Ugarriza, D. N. (2000). The concept of theme as used in qualitative nursing research. *Western journal of nursing research*, 22(3), 351–372. <https://doi.org/10.1177/019394590002200308>
9. Fuchs, K. (2023). A Systematic Guide for Conducting Thematic Analysis in Qualitative Tourism Research. *Journal of Environmental Management and Tourism*, 14(6), 2696–2703. [https://doi.org/10.14505/jemt.v14.6\(70\).17](https://doi.org/10.14505/jemt.v14.6(70).17)
10. Grodal, S., Anteby, M., & Holm, A. L. (2021). Achieving Rigor in Qualitative Analysis: The Role of Active Categorization in Theory Building. *Academy of Management Review*, 46, 591–612. <https://doi.org/10.5465/amr.2018.0482>
11. Inayat, S., Younas, A., Fàbregues, S., & Ali, P. (2024). Premature Closure of Analysis in Qualitative Research: Identifying Features and Mitigation Strategies. *International Journal of Qualitative Methods*, 23. <https://doi.org/10.1177/16094069241234187>
12. Khraban, T., & Khraban, M. (2024). Content analysis in military studies. *The Bulletin of National Defence University of Ukraine*, 78(2), 141–150. <https://doi.org/10.33099/2617-6858-2024-78-2-141-150>

13. Maguire, M., & Delahunt, B. (2017). Doing a Thematic Analysis: A Practical, Step-by-Step Guide for Learning and Teaching Scholars. *AISHE-J*, 9, 3351–3354. <http://ojs.aishe.org/index.php/aishe-j/article/view/3354>
14. Neuendorf, K. A. (2018). Content analysis and thematic analysis. In P. Gough (Ed.), *Advanced research methods for applied psychology* (pp. 211–223). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781315517971-21>
15. Nowell, L. S., Norris, J. M., White, D. E., & Moules, N. J. (2017). Thematic Analysis: Striving to Meet the Trustworthiness Criteria. *International Journal of Qualitative Methods*, 16(1). <https://doi.org/10.1177/1609406917733847>
16. Roberts, K., Dowell, A., & Nie, J. B. (2019). Attempting rigour and replicability in thematic analysis of qualitative research data; a case study of codebook development. *BMC medical research methodology*, 19(1), 66. <https://doi.org/10.1186/s12874-019-0707-y>
17. Smith, B., & McGannon, K. (2018). Developing rigor in qualitative research: problems and opportunities within sport and exercise psychology. *International Review of Sport and Exercise Psychology*, 11(1), 101–121. <https://doi.org/10.1080/1750984x.2017.1317357>
18. Vaismoradi, M., Turunen, H., & Bondas, T. (2013). Content analysis and thematic analysis: Implications for conducting a qualitative descriptive study. *Nursing & health sciences*, 15(3), 398–405. <https://doi.org/10.1111/nhs.12048>

Summary

THEMATIC ANALYSIS IN THE STUDY OF SOCIAL AND PSYCHOLOGICAL PHENOMENA

Khraban T. PhD in Philology, Associate Professor,
Head of Foreign Languages Department,
Military Institute of Telecommunications and
Information Technology

Purpose. This article offers a practical guide to conducting a thematic analysis, with an illustrative example derived from research on socio-psychological phenomena within the field of psycholinguistics.

Materials and Methods. To synthesize the findings of previous studies and integrate them into a coherent whole, a number of general scientific research methods were employed, including analysis, synthesis, induction, deduction, generalization, and others. The data set obtained during the association experiment was employed to illustrate the utility of thematic analysis in the study of social and psychological phenomena.

Results and Discussions. In the processing of lexical material obtained through empirical techniques, the six-phase thematic analysis model proposed by Braun and Clarke (2006) is considered the optimal approach. The analysis procedure can be described as comprising six distinct stages. The initial phase of the process entails a comprehensive examination of the data, whereby the researcher becomes thoroughly acquainted with its content. The second stage is the process of coding the features, patterns, or ideas that emerge from the qualitative data. The third phase of the process is the grouping of codes that are similar in nature into broader categories or themes. The fourth stage involves reaching a definitive determination regarding the themes to be presented in the final analysis and their alignment with the overarching research objective. The fifth stage is to assign a name to each theme that effectively encapsulates its essence. The sixth and final stage is the formulation of logical, coherent, and concise conclusions. The effectiveness of thematic analysis is ensured by its key characteristics, namely: flexibility and adaptability to different research contexts and compatibility with various theoretical frameworks; an iterative approach to data processing that allows for dynamic and evolutionary data analysis, facilitating the study of numerous types and formats of context; and the structuring of data, as a result of which the elements of the material under study are linked by their inherent meaning into a coherent group or several such groups.

Conclusions. Thematic analysis has been demonstrated to be an effective method for conducting research in the field of psycholinguistics. The application of thematic analysis to the processing of lexical material obtained through association experiments enables the examination of subjective realities, meanings, and experiences at the individual, group, and community levels. This approach facilitates an understanding of the nuances of human behavior, social interactions, and societal dynamics.

Keywords: thematic analysis; psycholinguistics; association experiment; research method.

Дата надходження рукопису/Date of receipt of the manuscript: 30.07.24.

Дата прийняття рукопису/Date of acceptance of the manuscript: 01.10.24.

© 2024. This work is under an open license CC BY-NC 4.0.